

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДРУГОГО РОКУ НАВЧАННЯ**

(11 травня 2024 р., м. Харків)

**Харків
2024**

УДК 373.3

ББК 74.202.21

С 88

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 17 квітня 2024 р.*

С 88 Сучасний стан та тенденції розвитку початкової освіти в Україні : матеріали VIII науково-практичної інтернет-конференції здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 травня 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. н., доц. О. А. Мкртічян. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. 51 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії та методики навчання і виховання молодших школярів, психологічні аспекти навчання і виховання учнів молодшого шкільного віку, взаємодія та співпраця учителя, учня і батьків.

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 373.3

ЗМІСТ

Секція 1. Психологічні аспекти навчання і виховання молодших школярів

1. **Качало Анастасія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Формування мотивації до навчання в учнів початкової школи..... 8
2. **Руденко Діана** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Розвиток у молодших школярів здатності співпрацювати з іншими людьми..... 9
3. **Цілуйко Катерина** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів..... 10
4. **Щирова Дар'я** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Особливості формування пізнавального інтересу молодших школярів..... 11

Секція 2. Теорія і методика навчання молодших школярів

1. **Баранцевич Кіра** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Дитиноцентризм у Новій українській школі..... 12
2. **Васецька Тетяна** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Використання здоров'язберігаючих технологій у початковій школі..... 13
3. **Горіславець Софія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами конструктора «LEGO»..... 14
4. **Гречко Тетяна** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Традиції і тенденції розвитку освіти в США..... 15
5. **Дудка Євгенія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Екскурсія в початкових класах як форма організації навчального процесу..... 16
6. **Зайдевіц Вікторія** (наук. кер. – доктор філософії, доц. І. А. Небитова)
Застосування казкотерапії в навчанні та вихованні молодших школярів..... 17
7. **Коляка Олександра** (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. О. Шищенко)
Розвиток критичного мислення у молодших школярів..... 18

Використання казкотерапії в освітньому процесі початкової школи

Зайдевіц Вікторія

Науковий керівник – доктор філософії, доцент І. А. Небитова

Казка несе у собі культуру, світогляд, цінності та норми свого народу. Протягом століть казка є своєрідним інструментом навчання та виховання, необхідним засобом у сприйнятті дитиною світу. Вчені, які вибрали об'єктом уваги казку, підкреслюють її вплив як на свідомі, так і на несвідомі сторони особистості, адже правильно організоване естетичне сприйняття надає значний вплив на духовний розвиток дитини, що призводить до набуття окремих знань, умінь та навичок, формування окремих психічних процесів, певних зразків поведінки тощо. Саме тому так важливо використовувати метод казкотерапії у роботі з учнями початкової школи.

Казкотерапія завжди привертала увагу науковців. Її вплив на процес навчання і виховання учнів досліджували В. Анікін, Дж. Больте, М. Мельці, А. Нікіфоров, В. Пропп, Х. Хонті, які розкрили сутність, класифікацію та структуру казок.

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури ми визначили поняття «казкотерапія» як синтез різноманітних досягнень психології, педагогіки, психотерапії та філософії різних культур. Слід зазначити, що основний принцип добору казок полягає у вирішенні проблемної ситуації, а моральний урок, який дає казка, повинен бути доступним для осмислення молодшими школярами.

Прийнято виділяти такі види казок:

1. Художні (народні та авторські): простота і доступність сюжету, відсутність зайвих деталей сприяють вихованню моральних почуттів учнів.
2. Дидактичні: використовуються для подання молодшим школярам нових знань навчального характеру.
3. Психокорекційні: створюються та розповідаються дитині для ненав'язливого м'якого впливу на її поведінку.
4. Психотерапевтичні: їхньою відмінністю є щасливий кінець, який залишає у свідомості дитини певне питання, що призводить до стимуляції процесу особистісного зростання.
5. Медитативні: використовуються з метою формування у дитини уявлення про позитивні моделі взаємин із навколишнім середовищем та іншими людьми.

Отже, казкотерапія використовується для інтеграції особистості, розвитку творчих здібностей молодших школярів, розширення їх свідомості та вдосконалення взаємодії з навколишнім світом. Саме за допомогою казок формується життєвий «сценарій» особистості дитини, відбувається перетворення внутрішнього та зовнішнього світу читача, переосмислення цінностей молодших школярів та моделювання майбутніх вчинків і реакцій на те, що відбувається навколо, адже у казці діти поринають у дивовижний світ, де добро завжди перемагає.